

Ejendomme med, som slet ikke kan regnes som Husmandsejendomme. Det er allerede blevet sagt her, at man faar Ejendomme med, der nærmest maa kaldes Villæjendomme. Der er ikke megen Mening i, at Staten skal garantere Renten af Obligationerne i en Kreditforening, der laaner i Villæjendomme. Der var derfor, synes jeg, megen Rimelighed i det Forslag, der blev stillet i Folketinget, og som den sidste ærede Taler omtalte, at hvis man overhovedet gik op med Taksationssummen fra 10,000 Kr. til 12,000 Kr., skulde kun saadanne Ejendomme, som havde Jordtilliggende, derimod ikke Bygninger uden Jord, Villabygninger, Stationsbygninger o. s. v., kunne medtages. Jeg kan heller ikke se, det skulde støde paa praktiske Vanskeligheder at indføre en Ændring paa dette Punkt, saaledes at man var sikker paa, at ogsaa Ejendommene paa mellem 10,000 Kr. og 12,000 Kr.s Værdi var Ejendomme, der havde Jordtilliggende. Hvis dette blev indført, vilde jeg have mindre Betænkelighed ved Bestemmelsen om Forhøjelsen til de 12,000 Kr., end jeg ellers vil have. Det kan jo ikke nægtes, at der er nogen Forskel paa, hvad der nu maa regnes som Husmandsbrug, og hvad der for adskillige Aar siden maatte regnes som saadan. Det er muligt, at Grænsen mellem Husmænd og Gaardmænd nu netop maa sættes ved de 12,000 Kr.

Den anden Ændring er, at Laanegrænsen er sat op fra 50 til 55 pCt. af Taksationssummen. Ogsaa dette er jeg betænkelig ved. Det ærede Medlem (Ejsing), som vilde forsvare dette, sagde med en vis Ret, at egentlig er det ganske ligegyldigt, om man sætter Grænsen ved de 50, de 55 eller 60 pCt., for det, det kommer an paa, er, at der vurderes rigtigt. Ja, det er ganske sandt, hvad det ærede Medlem her bemærkede. Men naar man er i nogen Tvivl om, hvorvidt Taksationen i alle Tilfælde foregaar forsvarligt — jeg vil ikke gaa saa vidt som det ærede Medlem at sige, at der kan være Tilfælde, hvor Vurderingssummen afhænger af det Laans Størrelse, som man ønsker, for det er vel dog i de sjældneste Tilfælde, at Vurderingsmændene er saa dristige —, hvis man har nogen Frygt for, at Vurderingerne er for høje, naar det gælder Laan, saa bør man dog ikke sætte Grænsen op fra de 50 til de 55 pCt. og derved netop invitere Folk til at gaa videre end forsvarligt. Denne Ændring er indført af Folketinget til Erstatning for, at man ikke vilde imødekomme et Ønske fra Husmandskreditforeningerne om, at

de skulde kunne udstede Obligationer til 4½ pCt. Heldigvis har Indenrigsministeren modsat sig dette, for intet kunde dog være urimeligere, end at en Husmandskreditforening skulde kunne udstede statsgaranterede Obligationer til 4½ pCt. samtidig med, at Staten ønsker at holde Renten, i alt Fald for sine egne Obligationer, ved de 4 pCt.

Den tredie Forandring i Husmandskreditforeningernes Statutter, der indføres ved dette Lovforslag, angaar Amortisationstiden, som ønskes forlænget fra 45 til 60 Aar. Det er jeg absolut imod, og det vil jeg for mit Vedkommende aldrig nogen Sinde stemme for. Ogsaa her minder jeg om, at vi i Virkeligheden maa sammenstille disse Husmandskreditforeningsobligationer med Statsobligationer. Samtidig med, at Staten søger paa enhver Maade at begrænse Amortisationstiden for sine egne Obligationer, bør den dog ikke gaa med til en længere Frist for de garanterede Husmandskreditforeningsobligationer. Jeg tror, at dette vil øve ganske overordentlig uheldige Virkninger, f. Eks. den Virkning, at vi fik Husmandskreditforeningsobligationer tilbage fra Udlandet, hvor de nu er placerede. Man skal dog være forsigtig med i dette Øjeblik at udsætte sig for noget saadant, synes jeg.

Alt dette gør, at jeg i hvert Fald stiller mig saaledes, at jeg vilde ønske, at dette Lovforslag maatte blive omhyggelig prøvet, saaledes som Landstinget har for Skik at prøve omhyggeligt Lovforslagene, naar undtages Forslag som Apotekerforslaget og Grundlovsforslaget, der jo er undtagne fra den almindelige omhyggelige Prøvelse i dette høje Ting. Jeg ved ikke, hvorledes Landstinget vil stille sig til dette Lovforslag. Jeg har forstaaet de tidligere Talere saaledes, at man ikke ønskede dette Lovforslag prøvet i Udvalg, skønt man ønskede Ændringer i det. Jeg ved ikke, hvad Grunden er dertil; men i dette Tilfælde vil jeg dog forsøge at stille Forslag om Udvalg, hvis ingen anden vil det, og saa se, hvorledes det høje Lands ting vil stille sig dertil.

Rottbøll: Jeg er ganske enig med den ærede sidste Taler (Brandes) i, at dette Lovforslag bør nøjere undersøges i et Udvalg. Der er, som ogsaa nævnt af den ærede sidste Taler og for øvrigt ogsaa af de tidligere, saa mange Bestemmelser i det, som vækker nogen Betænkelighed. Man begyndte i denne Sag med en Kreditforening for Husmandshuse til 4,000 Kr., og lidt